

Διπλή γιορτή

Μια χρονιά, όταν ακόμα οι Έλληνες ήταν υπόδουλοι στους Τούρκους, έτυχε να γιορτάζονται ίδια μέρα οι χριστιανοί τη Λαμπρή τους και οι Τούρκοι το Μπαϊράμι τους. Έτσι έτυχε.

Σε μια γειτονιά της Αθήνας, του Μεγάλου Σαββάτου, αφού οι χριστιανοί έκαναν Αντελείωσε η εκκλησία, η γριά κλησάρισσα* της Αγίας Σωτήρας κλείστηκε μέσα στο κελί και πηλοαμπάρωσε την πορτίτσα της κι έβαλε, για καλό και για κακό, από πίσω και το φορογέματό μ' όλο της το νοικοκυριό, γιατί το τούρκικο ξεφάντωμα μπορούσε να ξεσπάσει

Έξαφνα, χτυπά τρεις φορές η πόρτα: τακ, τακ, τακ. Άλλες τρεις φορές χτύπησε και της κλησάρισσας.

– Αν είσαι χριστιανός να σε πολυχρονά ο Μεγαλοδύναμος. Μα και Τούρκος αν καλώς όρισες, είπε μέσα της.

– Άνοιξε γρήγορα, γειτόνισσα, και μη φοβάσαι, εγώ είμαι.

– Μπα! Εσύ 'σαι γειτόνισσα; Και τι γυρεύεις τέτοιαν ώρα;

Η πορτίτσα του κελιού άνοιξε. Το κατάλευκο γεροντάκι, η κλησάρισσα, καλωσόριμου μουσουλήμανα φιληνάδα της, που καθόταν μέσα σ' ένα χάλασμα της γειτονιάς. Η πινάκλεισε:

Η μουσουλήμανα μιλάει πρώτη:

– Τώρα που ησύχασε ο κόσμος όλος και οι χαροκόποι τραβήχτηκαν στα σπίτια τα εμένα η σειρά μου να γιορτάσω το Μπαϊράμι μου στο τρυπόσπιτό μου μέσα. Έκαμα πάνω σε κάτι πέτρες ό,τι μου 'δωκαν οι αγάδες της γειτονιάς και τότε συλλογίστηκα, κι τόνισσα, κλεισμένη καταμόναχη, στο κελί σου, τέτοια χρονιάρα μέρα που ξημερώνουν χριστιανούς. Σε ψυχοπόνεσα, τύλιξα πάλη τα φαγιά που είχα μπροστά μου και μου:

– Φτωχές είμαστε κι οι δύο. Ας πάω να γιορτάσουμε μαζί: αυτή τη Λαμπρή της κι εγώ το Μπαϊράμι μου. Ξεκίνησα λοιπόν και ήρθα.

Κι ακούμπησε το μικρό της δέμα πάνω στο τραπέζι του κελιού.

Σηκώνεται τότε η κλησάρισσα γελαστή και ψάχνει μέσα στην κασέλα της. Βγάζει το αυγό και το δίνει στη μουσουλήμανα.

Το παίρνει εκείνη μ' ευχαρίστηση μεγάλη, σηκώνει το χέρι της ψηλά, το παρατηρώντας στο φως του λυχναριού με χαρά μικρού παιδιού και το θαυμάζει σαν κάτι σπάνιο πράγμα.

Η γριά κλησάρισσα πλησιάζει σιγά σιγά, κάθεται κοντά της κι άξαφνα κάνει τσακ το σπάξει με το άλλο κόκκινο αυγό, που είχε κρυμμένο στο άλλο της χέρι, ξεκαρδισμένα για το κατόρθωμά της.

Το κελί είναι μισοσκότεινο. Το λυχνάρι μόλις και φέγγει. Ζυγώνουν κοντά, μάγκουλο τα δυο γεροντικά κεφάλια, κάτασπρο το ένα, κατάμαυρο το άλλο και φιλιού

1. Μπορείτε να φανταστείτε και να περιγράψετε τις δυο γυναίκες καθώς και το δωμάτιο μέσα στο οποίο συναντιούνται;

2. Οι διαφορετικές θρησκείες των δυο γυναικών στάθηκαν εμπόδιο στο να γιορτάσουν και οι δυο μαζί το Πάσχα και το Μπαϊράμι; Τελικά η κατάσταση όπου βρίσκονται τις ενώνει ή τις χωρίζει; Με ποιον τρόπο γίνεται αυτό;

3. Τι σκέφτεστε γι' αυτή την ιστορία; Πώς νιώθετε για όσα συνέβησαν;

As θυμηθούμε τώρα λίγο τις διακρέσεις με το 10, 100, 1000. Μετακινώ την υποδιαστολή αριστερά, τόσες θέσεις όσα και τα μηδενικά του 10, 100 ή 1000.

Άσκηση (1)

$$\begin{array}{lll} 0,37:10= & 12:10= & 4,20:10= \\ 125,5:1000= & 18,37:100= & 148:1000= \\ 3,45:100= & 220,349:1000= & 0,99:10= \end{array}$$

As θυμηθούμε τώρα τις διακρέσεις με το 0,1, 0,01, 0,001. Κάνουμε το αντίθετο απ' ό,τι πριν, μετακινώντας την υποδιαστολή δεξιά.

Άσκηση (2)

$$\begin{array}{lll} 12:0,1= & 45:0,1= & 5:0,1= \\ 8,37:0,01= & 94,3:0,01= & 4,12:0,01= \\ 0,256:0,001= & 14,32:0,01= & 545:0,001= \end{array}$$

Άσκηση (3)

Λύσε με δύο τρόπους, όπως στο παράδειγμα.

$$(40+80):4 = 120:4 = 30 \quad \text{ή} \quad (40:4)+(80:4) = 10+20 = 30$$

$$α) (36+63):9 =$$

$$β) (12,8+3,20):4 =$$

$$β) (240+120):5 =$$

$$δ) (49,25+0,75):10 =$$

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ο κυρ Νίκος είναι αγρότης. Πάρηχαγε και πούλησε 1500 λ. λάδι προς 3,5 € το λίτρο, 3.450 κ. πορτοκάλια προς 0,60 € και 1.350 κ. μανταρίνια προς 0,80 € το κιλό. Απ' τα συνολικά κρήματα που εισέπραξε κράτησε 7.450 € για τον εαυτό του και τα υπόλοιπα τα μοίρασε στα 4 εγγόνια του. Πόσα κρήματα έδωσε στο κάθε εγγονάκι του;

Άσκηση 4

Κάνε κάθετα τις παρακάτω διακερήσεις:

8	5	4	5	3,5	2

1,5	2	1,5	2,5

63,05	5	8,84	3,4

17,5	3,5	320,40	8

Προσπάθησε να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν κάθε ένα κεφάλαιο της **δεύτερης ενότητας** .Μπορείς να τις γράψεις ή μπορείς απλά να διαβάσεις τις απαντήσεις μέσα από το βιβλίο και να τις ξαναθυμηθείς. Για να σε βοηθήσω, για κάθε ερώτηση, σου γράφω και την παράγραφο του κεφαλαίου όπου μπορείς να βρεις την απάντηση.

ΚΕΦ.1 Ποια ήταν τα σπουδαιότερα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι υπόδουλοι Έλληνες τους 2 πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας ; Γιατί δεν αφομοιώθηκαν τελικά από τους Τούρκους;(παρ.2 και λίγο από την 3)

ΚΕΦ.2 Τι γνωρίζεις για τη φορολογία που επέβαλε το τουρκικό κράτος στους Έλληνες;(παρ.3)

ΚΕΦ.3 Τι ήταν ο Πατριάρχης για τον ελληνισμό κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας; Τι γνωρίζεις για τους Φαναριώτες ; (παρ. 1 και παρ.3)

ΚΕΦ.4 Τι γνωρίζεις για τους Κλέφτες και τους Αρματολούς; (παρ. 3 και 4)

ΚΕΦ.5 Ποιοι ήταν οι παράγοντες που συνέβαλαν στην ανάπτυξη του ελληνικού εμπορίου και της ναυσιπλοΐας ; Σε ποιες περιοχές επέκτειναν τις εμπορικές δραστηριότητές τους οι Έλληνες; (παρ 2 και 3 .Τα κέντρα του ελληνικού εμπορίου στο τέλος της παρ. 4)

ΚΕΦ.6 Τι ονομάζουμε Παροικίες; Ανάφερε περιοχές της Ευρώπης που υπήρχαν ελληνικές Παροικίες. Τι ξεκίνησε από τους Έλληνες των Παροικιών τον 18^ο αιώνα; (σελ .48 , παρ. 4 και η τελευταία σειρά του βιβλίου)

ΚΕΦ.7 Τι ονομάζουμε Νεοελληνικό Διαφωτισμό; Ποιοι ονομάζονται Δάσκαλοι του Γένους; Ανάφερε δύο. (παρ. 3 , σελ . 52 . οι σπουδαιότεροι Δάσκαλοι του Γένους ήταν ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός και ο Ρήγας Βελεστινλής)

ΚΕΦ.8 Τι οραματιζόταν ο Ρήγας Βελεστινλής για όλους τους βαλκανικούς λαούς; Πώς πίστευε ο Αδαμάντιος Κοραής ότι θα μπορούσε να ελευθερωθεί το ελληνικό έθνος;(παρ.3 , παρ. 5)

ΚΕΦ.9 Τι ξέρεις για την προσπάθεια των αδελφών Ορλώφ να ξεσηκώσουν τους Έλληνες; Γιατί ήταν σημαντική η συνθήκη Κιουτσούκ- Καϊναρτζή που έγινε μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας το 1774;(παρ 4)

Κεφ. 10 Γιατί οι Τούρκοι δεν μπορούσαν να υποτάξουν το Σούλι; (οι 2 πρώτες παράγραφοι)